

HOORNSCHE ARRONDISSE- ZATURDAG.

COURANT. MENTS-BLAD. 14 JANUARIJ.

OFFICIEEL GEDEELTE.

NOTIFICATIE.

De BURGEMEESTER der Gemeente HOORN,
Gezien de wet van 1 Maart 1815, No. 18; houdende
voorschriften ter viering der dagen aan den Openbaren
Godsdienst toegewijd, van den navolgenden inhoud:

Wij WILLEN, bij de gratie GODS, Prins van Oranje
Nassau, Souverein Vorst der Vereenigde Nederlanden
enz., enz.

Aan alle degenen die deze zullen zien of hooren lezen,
salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben de nood-
zakelijkheid om, op het voetspoor onzer godsdienstige
voorvaderen, die daarop steeds den hoogsten prijs stelden,
de pligtmatische viering van den DAG DES HEEREN en
andere dagen den openbaren christelijken godsdienst
toegewijd, door eenparige en voor de geheele uitgestrekt-
heid der Vereenigde Nederlanden algemeen werkende
maatregelen te verzekeren;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord
en met gemeen overleg der Staten-Generaal dezer landen,
hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden
en verstaan bij deze:

1. Dat op zondagen en zoodanige godsdienstige feest-
dagen, als door de kerkgenootschappen van den christe-
lijken godsdienst dezer landen algemeen erkend en gevierd
worden, niet alleen geene beroeps-bezigheden zullen
mogen verricht worden, welke den godsdienst zouden
kunnen storen, maar dat in het algemeen geen openbare
arbeid zal mogen plaats hebben, dan ingeval van nood-
zakelijkheid, als wanneer de plaatselijke regering daartoe
schriftelijke toestemming zal geven.

2. Dat op deze dagen, met uitzondering van geringe
eetwaren, geene koopwaren hoegenaamd op markten,
straten of openbare plaatsen, zullen mogen worden uit-
gesteld of verkocht, en dat kooplieden en winkeliers
hunne waren niet zullen mogen uitstellen noch met
open deuren verkoopen.

3. Dat gedurende den tijd voor de openbare gods-
dienstoefening bestemd, de deuren der herbergen en
andere plaatsen, alwaar drank verkocht wordt, voor zoo
verre dezelve binnen den besloten kring der gebouwen
liggende zijn, zullen gesloten zijn, en dat ook, gedurende
dien zelfden tijd, geenerhande spelen, hetzij kolven,
balslaan of dergelijke mogen plaats hebben.

4. Dat geene openbare vermakelijkheden, zoo als schouw-
burgen, publieke danspartijen, concerten en harddra-
verijen, op de zondagen en algemeene feestdagen zullen
gedoogd worden; zullende het aan de plaatselijke besturen
worden vrijgelaten hieromtrent eene uitzondering toete-
staan, mits niet dan na het volkomen eindigen van alle
godsdienstoefeningen.

5. Dat de plaatselijke politie zorg zal dragen, ten
einde alle hinderlijke bewegingen en gerucht in de na-
bijheid der gebouwen tot den openbaren eeredienst be-
stemd en in het algemeen alles wat dezelve zoude kun-
nen hinderlijk zijn, voortekomen of te doen ophouden.

6. Dat de overtredingen tegen de bepalingen van dit
besluit naar gelang van personen en omstandigheden
zullen gestraft worden met eene boete van niet hooger
dan vijf-en-twintig gulden, of met eene gevangenis van
niet langer dan drie dagen voor de overtreders die buiten
staat mogten zijn deze boete te betalen.

7. Dat bij eene tweede overtreding de boete of straf
zal verdubbeld worden en wijders alle de te koop gelegde
of uitgestalde goederen verbeurd verklaard en de herber-
gen of andere publieke plaatsen voor ééne maand ges-
loten.

En dat door deze algemeene verordeningen, alle daar-
mede niet overeenkomstige provinciale of plaatselijke
reglementen en inrigtingen zullen worden gehouden voor
vervallen.

Lasten en bevelen dat deze in het staatsblad zal wor-
den geinsereerd, en dat een genoegzaam getal exemplaren
gedrukt en aan de staten in de onderscheidene provin-
cien of landschappen, ingevolge art. 86 der grondwet,
ter uitvoering zal worden gezonden, met last om dezelve
alomme te doen publiceren en affigieren, en van de
predikstoelen der onderscheidene christelijke kerkgenoot-
schappen te doen aflezen.

Lasten en bevelen voorts dat onze ministriële departe-
menten en andere autoriteiten, justiciëren en officie-
ren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoe-
ring der hand zullen houden, zonder eenige conniventie
of dissimulatie.

Gegeven in 's Gravenhage, den 1sten Maart des Jaars
1815, het Tweede van Onze regering.

(geteekend) WILLEM.

Ter ordonnantie van Zijne Koninklijke
Hoogheid,

(geteekend) A. R. FALK.

Brengt dezelve mist deze ter kennis van alle In-
en Opgezetenen zijner Gemeente, met last om zich naar
haren inhoud stiptelijk te gedragen, en ten einde niemand
eenige onwetendheid zal kunnen voorwenden, wordt
deze gepubliceerd en geaffigeerd ter plaatse waar zulks
te doen, gebruikelijk is.

Hoorn, den 10 Januarij 1860.

De Burgemeester voornoemd,
VAN AKERLAKEN.

Vierde Kwartaal 1859.

GESLOTEN HUWELIJKEN. Acht.

GEBOREN 90 kinderen, als: Wettige: Mannelijke 42. Vrouwe-
lijke 40. Onechte: Mannelijke 2. Vrouwelijke 1. — Leven-
loos: Wettige: Mannelijke 3. Vrouwelijke 2.
Hieronder zijn begrepen 4 tweelinggeboorten uit wettige
huwelijken, waaronder levendig Mann. 1. vrouwel. 5.
Leveeloos Mann. 1. vrouw. 1.

OVERLEDEN 199 personen, als: Ingezetenen: Mannel. 56. Vrou-
welijke 81. — Elders overleden: Mannelijke 3.
Elders behoorende: Mannel. 17. in het Correctie-huis 11.
In de Garnizoens-infirmarie 4. Vrouwel. 2.
Personen welke zich alhier van elders hebben gevestigd.
Mannelijke 23. Vrouwelijke 29.

Personen welke deze Stad naar elders hebben verlaten.
Mannelijke 15. Vrouwelijke 17.

WETTIGE BEVOLKING op 31 December 1859.

	Mann.	Vrouw.
Hervormden a. Nederduitsche . . .	2316	2553
b. Fransch of Waalsche . . .	1	4
Evangelisch Lutherschen	91	81
Hersteld	84	125
Doopsgezinden	111	113
Remonstranten	66	61
Christelijk Afgescheidenen	2	5
Roomsch Catholijken	1365	1428
Oud Roomschen	1	
Nederduitsche Israëlieten	206	232
	4243	4602

Totaal 8845

Feitelijke bevolking op 31 December 1859.

Mann. 4988. Vrouw. 4568. Totaal 9556.

KENNISGEVING.

BANMEESTERS VAN HOORN, brengen ter kennis van
van de Ingelanden, dat de Rekening en Verantwoording
over 1859 en de Begroting voor 1860 gedurende 14
dagen ter visie is gelegd op de Secretarie der gemeente
Hoorn, dagelijks van des voormiddags 10 tot des na-
middags 1 ure.

Hoorn, den 10 Januarij 1860.

Iets over den Almanak.

Het was in de laatste dagen van December.
Van iedereen hoorde men de klagt, wat begint
de winter vroeg van 't jaar! En waarlijk, deze
klagt kon niet geheel en al ongegrond heeten.
De velden toch waren reeds met sneeuw be-
dekt, hier en daar zag men reeds eene enkele
kraai op het ijs wandelen, en een enkelen kwā-
jongen met zijn klomp onderzoeken, of het ijs
reeds sterk genoeg was om hem te kunnen dra-
gen, het was bovendien weldra vollemaan en de
oostewind nam met elken dag in hevigheid toe.

Geen wonder derhalve dat Gerrit Koornaar,
welgesteld landman in het Noorder-kwartier, bij
een ouderwetsch wintervuur had plaats genomen,
om, volgens zijne gewoonte, na volbragten arbeid
de Haarlemsche Krant, „op me gemak” zoo
als hij zeide, te lezen, en waarlijk, zijne wijze
van Krant-lezen kon wel „gemakkelijk” genoemd
worden. Hij zat in een ruimen armstoel, zijn
linkerarm rustte op eene tafel, waarop alle mo-
gelijke rookbehoefden geschaard stonden, zijn reg-
tervoet rustte op een bankje, terwijl de linker den
weldadigen invloed van de heete plaat ondervond,
en zijne jongste dochter hem van tijd tot tijd een
kop koffij of een kommetje sokkelaad-melk voor-
zette.

In dezen gunstigen toestand verkeerde vader
Gerrit, (zoo werd hij meestal genoemd, en zoo
kon hij ook genoemd worden en wegens zijne
vaderlijke gezindheid jegens jongeren, en wegens

zijne jaren, dewijl hij op de laatste St. Jan zijn
57ste levensjaar had bereikt) ook weder op den
avond, waarop het volgende gesprek is gehouden.
Reeds had hij eenigen tijd met lezen doorgebracht.
Reeds had hij de laatste zijde der krant, die hij
gewoonlijk „de boekenlijst” noemde, onder de
oogen, toen een gerinkel aan de buitendeur ver-
kondigde dat er iemand wenschte binnengelaten
te worden. Na verloop van eenige oogenblikken
trad dan ook den heer Komma, onderwijzer van
het dorp de voorkamer in. „Zoo ben jij het, sprak
vader Gerrit, ik dacht dat ze me weer kwamen
zeggen, dat er een schap in sloot lag. Ik heb
heb er al twee op die wijze verloren. Gaat zit-
ten, gaat het goed met je? En wat zeggen ze
buiten?”

„Wat uwe eerste vraag betreft, antwoordde
meester Komma, ik kan u tot mijne blijdschap
zeggen dat het met mij en de mijnen zeer wel
gaat, uw tweede vraag beantwoord ik met te
zeggen, dat het naar mijn bescheiden oordeel
iets minder koud is dan heden morgen. Ik meer
er bij te kunnen voegen, dat er weldra eene ver-
andering in de gesteldheid van het weder zal
plaats hebben, dewijl ik eenige voortekenen van
veranderingen heb waargenomen, die mij zeer
zelden hebben bedrogen!”

„Dit is goed nieuws, meester! hernam vader
Gerrit. Maar wat schrijft de almanak?”

„De Almanak! maar ik hoop toch dat gij aan
de weersvoorspellingen, in de almanak voorkomende,
niet zult gelooven?”

„Gelooven? Nu dat is wat kras gezegd, maar
hij raadt het toch wel eens.”

„Dit is zeer natuurlijk. Wanneer gij b. v. leest:
5 en 6 Januarij mistig, 7, 8 en 9 koud, 10 en
11 vorst, en 5 en 6 Julij warm, 7, 8 en 9 heet,
10 en 11 regen, dan is het zeer wel mogelijk
dat op een dezer dagen de weersgesteldheid zoo
zal zijn. Op deze wijze kunt gij en iedereen een
weerprofeet zijn, als gij slechts zorgt in Januarij
niet te schrijven „heet” in Julij niet „koud”. Men
heeft des wél gedaan met in de thans uitkomende
Almanakken de weersvoorspellingen ge-
heel weg te laten, dewijl toch niemand er meer
aan geloofd, gij ook niet vader Gerrit.”

„Meester wil ons weer wat leeren, hoor je
't wel moeder! sprak Koornaar tot zijne vrouw.
Mijn vader plagt altijd te zeggen, dat een mensch
nooit te oud is om nog wat goeds te leeren.
Ik wil daarom, als je wat tijd over hebt, van
avond je leerling eens wezen, en verzoek je ons
iets over den Almanak mede te deelen. Er wor-
den tegenwoordig zoo veel van die boeken uit-
gegeven, dat men er wel iets van weten mag
om te kunnen medpraten. Want zie eens mees-
ter! hier heb ik de krant, en daar lees ik van
een almanak voor blijgeestigen, van een almanak
Asmodé, met zoo veel vreemde woorden er bij,
waarvan ik niets begrijp, van een jaarboekje Hol-
land, Aurora, Schoone en Goede, Muizen, neen,
Muzen-Almanak, van Provinciale Volks-Almanak-
ken, van Studenten- en Kantoor-Almanakken, en
dan is er nog een almanak van 't Nut en van
den Landbouw en van Enkhuizen. Toen ik nog jong
was, hoorde ik daar zoo niet van. Nu zou ik
wel eens willen weten, waarom er zoo magtig
veel van die boekskens uitgegeven worden, de-
wijl één Almanak ons toch wel zeggen kan, wan-
neer het eerste kwartier of volle maan, wanneer
het Paasch of Pinkster is.”

„Daar heb je volkomen gelijk aan, vader Ger-
rit! maar laat ik je zeggen dat er in al die al-
manakken, die in de kranten worden aangekon-
digd, het meeste werk word gemaakt van stukjes
in proza en poëzij. De tijdrekening is daarin bij-
zaak. Wie zulk een werkje koopt, doet dit meest
om den letterkundigen inhoud.”

„Nu wordt mij de zaak reeds duidelijker meester. Ja ik dacht wel dat gij mij op dit punt eenige inlichtingen zoudt kunnen geven. Maar ik zou nog wel meer willen weten, wie b. v. het eerst op de gedachte is gekomen, om zulke nuttige tijdrekeningen te maken, wat al die vreemde namen beteekenen die er in voorkomen.”

„Uwe vragen zijn waarlijk van belang. Zoudt gij wel willen gelooven dat men, om dezelve naar behooren te beantwoorden, een geheel boekdeel zou moeten schrijven? Ik moet dus, om aan uw verlangen te voldoen, zeer oppervlakkig zijn. Ook gevoel ik mij niet in staat om alles behoorlijk toe te lichten. Wat ik er echter van weet, wil ik u gaarne mededeelen!”

Een versche pijp werd gestopt en aangestoken. Vrouw Koornaar legde haar naaiwerk ter zijde, en nam haren bril van haar gewoon rustpunt af. Allen zwegen en luisterden reeds met gespannen aandacht naar meester Komma's verklaring van den Almanak, die in 't kort van den volgende inhoud was:

„Volgens het gevoelen van sommige geleerde heeren, beteekent het woord *Almanak*, een nieuwjaarsgeschenk en zou afkomstig zijn van de gewoonte der Oosterlingen, om, bij de verwisseling van het jaar, den Vorsten geschenken aan te bieden, tot welk oogmerk de sterrekundigen zich van een tijdwijzer voor het nieuwe jaar zouden bedienen. Andere beweren dat het woord *Almanak* van de Angel-Saksen herkomstig is en naar de letter *eene vierkante houten lat* zoude beteekenen. Dit volk toch was gewoon om op vierkante stokken van omtrent een voet lengte, den loop der maan van een geheel jaar te snijden, zoodat zij altijd met zekerheid konden zeggen, wanneer het nieuwe, wanneer het volle maan was. Zoodanige gesneden stokken droegen bij hen den naam van *Al-mon-acht*, d. i. *alle maanwijzing*, of het in acht nemen van alle maansverschijnselen.

Een zoodanige Saksische Almanak wordt tegenwoordig noch in Engeland bewaard.

Wederom anderen zeggen, dat men het woord *Almanak* moet afleiden van het Grieksch, en dat de letterlijke vertaling is: de loop der maanden, terwijl er eindelijk nog zijn, die op goede gronden beweren, dat het woord *Almanak* van Arabischen oorsprong is en beteekent: de telling of berekening. Dit moge wat al te gezocht schijnen, maar het is toch niet geheel te verwerpen, dewijl wij in onze taal meer woorden hebben, die bij de Arabieren te huis behooren, b. v. *Alcoof*, *Alcohol*, *Algebra*, *Alchemie*, *Alcali* en anderen. Gij bemerkt dus dat de eerste zoogenaamde Almanakken van zeer oude dagteekening zijn.

Gedurende de midden-eeuwen verstond men onder dat woord *sterrekundige tafels*, waarop gewoonlijk eenige voorspellingen gevonden werden. Zulke geschreven tafels worden nog op sommige Bibliotheken in Duitschland bewaard. De jaarlijks verschijnende Almanakken dagteekenen eerst uit de 16de eeuw. In de 17de begon men bij den gewonen tijdrekening, behalve eenige voorspellingen, ook nog andere berigten te voegen. Zoo bevatte de „Koninklijke Almanak” die in 1679 te Parijs verscheen, eenige aanteekeningen over den Postloop, de hoffeesten, de missen en markten enz., waarbij men later nog voegde de geslachtsrekening van het koninklijke huis en eene opgave der geestelijkheid. Dit werd weldra door Duitschland en Engeland nagevolgd. In de Almanakken voor het volk vond men behalve de tijdrekenkundige tafels nu ook anecdoten, gedichten en kleine vertellingen, met dit gevolg, dat de tijdrekeningen geheel bijzaak, de letterkundige inhoud geheel hoofdzak werd, hoewel men den naam *Almanak* behield. De oorzaak waarom er heden met het nieuwe jaar zoo vele almanakken of jaarboekjes worden uitgegeven, zal wel geene andere zijn, dan speculatie van de heeren boekhandelaars.” (Het vervolg in het volgende Nummer.)

Overzicht der belangrijkste gebeurtenissen (9 tot 12 Jan.)

De nieuwe Minister van Buitenlandsche Zaken in Frankrijk, de Heer de Thouvenel, is den 6den dezer reeds van zijn gezantschapspost te Konstantinopel vertrokken en wordt tegen den 15den te Parijs verwacht. Graaf Walewski, de afgetreden Minister, gaat eene buitenlandsche reis ondernemen. — Men zegt dat de Paus zich gereed maakt naar Gaeta te vlugten, van waar hij zich naar Majorka zal inschepen, daar Spanje hem dit toevlugtsoord heeft aangeboden. Men zegt zelfs, dat een prelaat, die aan het huis van den Paus is geattacheerd, acht dagen geleden naar dat eiland is vertrokken, om onderzoek te doen naar de woning, welke voor Zijne Heiligheid bestemd is. — Te Parijs is eene inschrijving voor den Paus

geopend; in alle landen zal een comité benoemd worden. — Onder de bevolking van Denemarken heerscht eene groote spanning. Om een openlijk oproer te vermijden, moest de Koning den Minister *Berthng* verbannen; dit besluit echter schijnt de stemming nog niet te hebben verbeterd. Men heeft het vooral tegen de Gravin *Dauver*, 's Konings echtgenoot met de linkerhand, en wel in zooverre, dat men haar dezer dagen, toen zij met den Koning in het rijtuig zat, op ergerlijke wijze beleedigde.

Op Nieuwjaars-avond, kort na 10 uur, barstten in de nabijheid van het paleis delle Crocetta te Florence, waar de gouverneur-generaal *Buoncompagni* een bal gaf, drie bommen met een verschrikkelijk geweld los. Gelukkig heeft niemand daarbij het leven verloren, en werd ook niemand gekwetst. Op de eerste verdieping waren echter de glasruiten gebroken, en hier en daar vond men, behalve splinters der ontplofte bommen, ook nog andere bommen, die niet waren losgebarsten. De paniek was zeer hevig. De misdadigers waren van plan geweest deze bommen door de vensters in de zaal te werpen, doch hadden den worp slecht berekend, want de moordwerktuigen vielen in den tuin neder en barstten daar los. — Te Frontevrand in Frankrijk is het gevangenhuis den 3den dezer maand, ten gevolge van den hevigen storm ingestort, waarbij vele der gekerkerden onder het puin begraven werden. — Men verzekert algemeen, dat de zending van Lord *Cowley* naar Londen is gelukt, en dat alles volkomen geschikt is. Geheel centraal Italië zal stellig, volgens het door hem namens de Fransche regering aan het Engelsche ministerie ingediende plan, met Piëmont worden vereenigd, terwijl Savoye en Nizza aan Frankrijk en het eiland Sardinië aan Engeland zullen worden afgestaan.

De tijding van het ontslag van Graaf *Walewski*, heeft te Turijn een gunstigen indruk gemaakt. Men hield den Minister voor een verdierdig van de herstelling der Italiaansche Vorsten. — Zekere Dr. *Anselmier* heeft aan de akademie van geneeskunde te Parijs medegedeeld, dat hij eene aller gewigtigste ontdekking heeft gedaan. Door waarnemingen op dieren is het hem overtuigend gebleken, dat, om het leven aanmerkelijk te verlengen, men zich voeden moet met zijn eigen bloed, dat men door kleine latings zelf moet uitzuigen. — Naar aanleiding van een schrijven uit Turijn, deelen de dagbladen weder een proclamatie van *Garribaldi* mede, strekkende om de bevolkingen aan te sporen zich steeds gewapend te houden. Hij dringt tevens aan op zijn reeds vroeger opgevat plan tot aankoop van een miljoen geweren, omdat zonder deze wapening van een miljoen soldaten Italië's toestand, volgens zijne overtuiging, hopeloos is.

Met betrekking tot de inhechtenisneming, op last van den dictator *Farini*, van pater *Feletti*, Voorzitter van de regtbank der inkwisitie te Bologna, blijkt uit een nader berigt, dat deze maatregel niet alleen in verband staat met den roof van *Edgard Mortara*, maar mede een gevolg is van eene correspondentie in strijd met de thans in Midden-Italië gevestigde orde van zaken. — De Keizer der Franschen heeft den 10den dezer op het plein der Tuilleries, ter eere van den Prins van Oranje eene wapenschouwing over de infanterie van het garnizoen te Parijs gehouden. — In Montenegro is eene zamenzwering ontdekt tegen vorst *Danielo*, en de aanlegger van het complot heeft zijne misdaad met den dood geboet.

Generaal *Goyon*, opperbevelhebber van het Fransche leger te Rome, is teruggeroepen en zal door Maarschalk *Canrobert* worden vervangen. — Het gerucht, dat de Paus naar Majorka zal vlugten, wordt volgens latere berigten, weder in twijfel getrokken; de Paus zou verklaard hebben, dat hij besloten had, om, wat er moge gebeuren, Rome niet te verlaten. Z. H. heeft aan verschillende personen te kennen gegeven, dat hij van oordeel was, dat, wanneer hij Rome eenmaal had verlaten; hij er niet weder zou terugkeeren, en dat hij het als zijn pligt rekende, eerder in het vatikaan, op den Stoel van den H. Petrus te sterven, dan Rome aan de opstandelingen prijs te geven.

Op bevel der politie te Parijs moeten daar thans alle restaurants, wijnhuizen en herbergen, in de nabijheid der marktplaatsen, met middernacht gesloten worden en mogen niet vroeger dan des ochtends te 5 ure weder geopend worden. Toen dezer dagen aan de eigenaars dier inrigtingen van dit besluit werd kennis gegeven, bleek het dat onderscheidene van deze huizen geene deuren vensterluiken hadden. Zij waren sedert 20 jaren niet gesloten geweest. — Aan de Comédie Française te Parijs is men bezig om de *malade*

imaginaire van *Molière* in te studeren. Deze opvoering zal plaats hebben op 15 Jan., den geboortedag des grooten tooneeldichters. — Op den 27sten Dec. is er een moord gepleegd in het Fransche dorp Kispert, door een 16jarig meisje op een 14jarig knaap. De pleegster van dezen moord, zekere *Marie van Auray*, zeer gekwetst door de woorden van zekere *Cornelis Quintin*, en er niet in kunnende slagen hem met een stok uit het huis te jagen, valte in een aanval van woede, veroorzaakt door nieuwe plagerijen, een geladen geweer, dat in den hoek der kamer stond en loste het op den jongen. Het schot trof, de knaap bleef op de plaats dood.

Met betrekking tot het gerucht, dat de Keizerin der Franschen van de crinoline had afgezien, meldt men, dat in den omvang van H. Ms. kleeding, bij de receptie op Nieuwjaarsdag, geene verandering was op te merken. Wel moet de Keizer verlangd hebben, dat de crinoline werd verbaanen, doch toen *Eugenie* zich daarop in het slanke gewaad van eenige jaren geleden voor hem vertoonde, veranderde hij van oordeel en de hoepels heerschten weder onbepakt. — Een schrijven uit Pesth verzekert, dat het den 11den dezer te Debreczin te houden convent van protestanten, niettegenstaande alle verboden, geregelijke vervolgingen en veroordeelingen, toch op genoemden dag bijeenkomen en slechts voor geweld wijken zou.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Een Parijsch blad zegt:

„Onze correspondent te Rome zendt ons een berigt, hetwelk wij meenen te moeten mededeelen, doch onder uitdrukkelijke verklaring dat wij voor de waarheid niet instaan. Sardinië zou verklaard hebben, dat het de aanwerving van Duitsche vrijwilligers voor het pauselijke leger als eene schending van het beginsel van niet-tusschenkomst beschouwde, en dat het zijne troepen in den Kerkelijken Staat zou doen binnenrukken, in geval die werving voortduurde.

„Dezelfde berigtgever verzekert, dat het pauselijke gouvernement van alle kanten geld ontvangt; zoo was er eene som van 27,000 scudi uit Frankrijk ontvangen, welke, naar gezegd werd, door bijdragen der Fransche bisschoppen bijeen gebragt was, men verwachtte de toezending van nog meer geld.”

— De raad dezer hoofdstad heeft besloten, dat de kleine handelaren, die op straat handwagens hebben voor den verkoop van groenten en vruchten, voortaan patent en belasting zullen betalen. Het getal dier handelaren beloopt ongeveer 7000.

GROOT-BRITANNIE.

Onder het opschrift: „*Het geheim der brochure*” behelst een Oostenrijks blad een schrijven uit Parijs van 30 Dec., waarin wordt medegedeeld, dat de Britsche gezant te Konstantinopel aan de Porte ten stelligste verklaard had, dat zijne regering hare toestemming tot de doorgraving der landengte van Suez nooit zou geven, en dat de Sultan, zoo men hem soms te dier zake geweld mogt willen aandoen, met alle vertrouwen op de ondersteuning van Engeland kon rekenen. Deze onverwachte verklaring, zegt de brieffschrijver verder, heeft in de Tuilleries een buitengewonen indruk gemaakt. De heer de *Persigny* die sedert lang in dépêches en vertrouwelijke brieven zijn gouvernement voor de ontzettende uitbreiding der Engelsche strijdkrachten waarschuwt, vond thans met zijne vertoogen meer gehoor dan vroeger. Aan den heer de *Thouvenel* te Konstantinopel werd de last gezonden om de zaak van Suez vooreerst weder te laten rusten, terwijl ten aanzien van de Italiaansche quaestie de verklaring naar Londen werd gezonden, dat Frankrijk al wat in zijn vermogen was zou doen om eene botsing met de politiek van zijnen bondgenoot te vermijden. De toelating van den graaf *Cavour* als Sardijnisch gevolmagtigde op het congres, waartegen men zich zoo lang had aangekant, is eene concessie aan Engeland en de brochure, die een gemeenschappelijk gewrocht van de heeren *Lagueronniere* en *Mocquard* (secretaris des Keizers) is, heeft onder anderen ook ten doel, om inschikkelijkheid jegens Englands wenschen aan den dag te leggen. Dat dit geschrift het programma van het Fransch gouvernement zou behelzen, is stellig overdreven, het is in de wereld gezonden om de publieke opinie te polsen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

HOORN, 13 Jan.

Z. M. heeft benoemd tot ridder van de orde van de Eikenkroon den off. van gezondheid 2de kl. J. C. Mullemeister, in bezetting te Hoorn.

opvoe-
ortdag
en Dec.
ne dorp
4jarige
zekere
voorden
nnende
jagen,
kt door
in den
jongen.
dood.
Keizerin
meldt
ling, bij
ndering
erlangd
n, doch
aad van
veran-
erschten
n verze-
eczin te
ettegen-
ngen en
bijeën-
ons een
edeelen,
vij voor
klaard
he vrij-
schen
nkomst
in den
n geval
pause-
vangt;
Frank-
d, door
gebragt
an nog
en, dat
wagens
uchten,
n. Het
0.
ochure"
at Parijs
dat de
orte ten
g hare
te van
oo men
andoen,
ng van
verkla-
in de
akt. De
ches en
voor de
rachten
n meer
enel te
de zaak
terwijl
verkla-
ankrijk
eene
moot te
our als
artegen
ncessie
emeene-
onmere
t onder
jgens
n. Dat
h gou-
eden, het
opinie
e orde
id 2de
orn.

— Een bij den Minister van Staat, Minister van Koloniën, van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, over Singapore en Aden ontvangen telegram, gedagteekend Batavia 7 Dec II., vermeldt dat de telegraphische gemeenschap tusschen Batavia en Singapore is daargesteld.

— Door den Minister van Binnenlandsche zaken wordt de aandacht der gemeente-besturen gevestigd op een werkje van Dr. L. Ali Cohen, getiteld: *Algemeene gezondheid en fabrieknijverheid. Het verband tusschen beide en de wijze waarop beider strijdige belangen kunnen worden overeengebragt.* (Groningen, P. Noordhoff, 1860), als wordende daarin in het breede ontwikkeld, dat de afvoer van den afval en het water van fabrieken, die aardappelen als grondstof gebruiken, in nabij gelegen wateren, deze, tenzij zij snelstroomend en breed zijn, zoowel als de lucht verontreinigt, door de ontbinding van in dien afval voorhanden organische stoffen; dat het bewaren van den afval en het water, van het fabrikaat afkomstig, op het terrein der fabriek, uithoofde van de zeer onaangename en schadelijke uitwasemingen, de lucht doet verpesten en alzoo mede nadeelig is voor den openbaren gezondheidstoestand; dat het geschikte middel om het belang van dien openbaren gezondheidstoestand met dat der nijverheid te vereenigen, hier in bestaat, dat het water en de afval, van het fabrikaat herkomstig, worden verzameld in een op het terrein daar te stellen waterdicht, van boven goed gedekt reservoir van behoorlijken omvang en diepte, van ronden vorm (bepaaldelijk ketelvorm) en met geheel gladde wanden en verder zoo ingerigt, dat, na bezinking daarin van het verzamelde vocht, het bovenstaande water onmiddellijk zich ontlaste in een nabij gelegen water, doch het bezonken vuil, hetwelk zeer geschikt is om als mestspecie te worden gebezigd, geregeld en naauwlettend afzonderlijk worde verwijderd en daarmede voorts zoo worde gehandeld, als met andere verzamelingen van mestspecien pleegt te geschieden.

— De gedeserteerde wolf wordt inderdaad lastig en onbeschaamd.

In den nacht van Dingsdag op Woensdag van de verleden week ligtte hij te Berlicum, door ondergraving, wederregtelijk eene geit uit den stal en in den daarop volgende nacht wondde hij één en beet zes schapen dood, onder Heeswijk.

De heer Burgemeester van Berlicum belast met de handhaving van de openbare orde en veiligheid, begaf zich, tengevolge van des wolfs baldadigheden, naar 's Hertogenbosch en sprak daarover zeer ernstig met den vertegenwoordiger des Konings in Noord-Brabant.

Daar, de Minister van Justitie gehoord, de rijksveldwacht het arresteren en dooden van den moordenaar van onschuldige geiten en schapen tijdelijk tot haar hoofddoel mogt stellen en toch vergeefs, zal er nu eene groote jagtpartij worden georganiseerd en er geregeld een dagelijksch jagtbulletin worden uitgegeven, tot dat hij, reeds in den tijd van moeder de Gans en Roodkapje een deugniet, in handen der justitie is.

— Men berekent, dat in 1859 de drank in ons land 66 menschen dreef tot zelfmoord.

In Engeland zouden 's jaarlijks 60,000 menschen door den drank sterven en naar de bevolking der beide Rijken gerekend en als het drankgebruik ongeveer gelijk is, dan zouden hier 6000 menschen, door het drinken van te veel jenever, het leven verliezen.

De drankpatenteerden geven in ons land het cijfer 35,000.

In de cantine binnen de Alexanders-kazerne te 's Hage, waarin de dragonders worden geherbergd, veraccijnsde men in 1858—1859 weinig minder dan zesduizend ned. kannen gedistilleerd.

Door de jenever hadden in 1859 87 gevallen van gevangenneming, 17 van moord en manslag door onvoorzigtigheid, 67 van verwonding en mishandeling en (zoo als wij reeds boven zeiden) 66 zelfmoorden plaats.

— Van eene geachte zijde, zegt de Prov. Overijsselsche Courant, ontvangen wij een uittreksel uit een particulier schrijven, gedagteekend Maskassar 24 October 1859, hetwelk een allezins geruststellenden geest ademt tegenover de verontrustende berichten, die men van tijd tot tijd over de Bonische expeditie ontving en eenigzins den spot drijft met hetgeen dienaangaande zelfs in de Kamers is besproken. Dat men, ofschoon op vier uren afstand van den vijand, het hoofd rustig kan nederleggen, is naar onze bescheiden meening niet genoeg om alle ongerustheid te doen ophouden.

GEMEENTE-RAAD te HOORN. Vergadering van 6 December 1859.

(Vervolg van No. 878).

VI. Daarna door den Voorzitter aan de orde van beraadslaging zijnde gesteld, het ter visie gelegen hebbend voorstel en concept-besluit, tot het aanbrengen van wijzigingen en bijvoegingen in de verordeningen No. 11 en 19 en 26, wordt, nadat door geene der leden ten deze het woord werd verlangd, overeenkomstig het voorstel des Voorzitters het voornoemd concept-besluit goedgekeurd en alzoo veranderd in een besluit van deze vergadering.

Luidende:

De Raad der Gemeente Hoorn heeft besloten en vastgesteld de navolgende wijzigingen en bijvoegingen.

a. In de verordening No. 11 voor voorlieden, karrellieden, drijvers, meniers en geleiders van voer- of rijtuigen of van lastbeesten, gewijzigd vastgesteld den 13den Januarij 1853, en afgekondigd den 3den Februarij daaraan volgende.

In art. 4 litt. C, achter het woord trog in te vullen of in eenen hondenwagen.

b. In de verordening No. 19, nopens gebouwen en verder getimmeren, gewijzigd vastgesteld den 13den December 1853, en afgekondigd den 29sten December daaraan volgende.

Te laten volgen achter art 10:

„Zij moeten voor zonsondergang worden weggenomen of nedergelegd, en mogen niet voor zonsopgang uitgehaald of opgehaald worden.”

c. In de verordening No. 26, over het gebruik van wegen, straten, havens, plantsoenen en verder openbaar eigendom der gemeente, en het wesen van ongeregeldeheden op en in dezelve gewijzigd vastgesteld den 13den November 1855, en afgekondigd den 26sten November daaraan volgende.

1°. Aan het slot van art. 11 te laten volgen een nieuwe alinea, luidende:

„Geen naar buiten aan de zijde van de straat openslaande vensters, luiken of ramen van zolders, ongesloten of open te laten staan na zonsondergang.”

2°. aan het slot van litt. A. in art. 12 te voegen:

„en de gooten dieper dan 10 duim beneden de straat liggende met een plank over de geheele breedte en lengte bedekt houden.”

3°. Te doen wegvallen de 1, 2, 3 en 4de alinea van art. 13, en daarvoor te stellen:

„Des Zaturdags of bij het invallen van een of meer algemeen gevierde feestdagen op de voorafgaande werkdag, en verder, zoo dikwijls zulks door den Burgemeester wordt bevolen, moeten aangeveegd zijn, van 1 April tot 31 October, des namiddags voor 5 ure, en van 1 November tot 31 Maart des namiddags voor 4 ure, de grachten ter geheele breedte, de straten en stegen ter halve breedte, de markten en pleinen tot aan de middenregel, en bij het niet bestaan van dezen ter breedte van vier Nederlandsche ellen.

Bij droog weder moeten zij voor het aanvegen worden natgemaakt. Het aanveegsel moet in bakken, vaten of manden worden opgenomen. Het vuilnis, de mest en het stroo, hetwelk op de dagen der veemarkten zich bevindt op de straten en pleinen waar die markten gehouden worden, mag op het midden der straat op hoopen worden bijeengebragt, mits dit zij geschied voor de hierboven bepaalde uren.”

De klinkerstraten en de straten waar de veemarkten worden gehouden, moeten voor acht ure des avonds zijn geschrapt.

4°. Te doen wegvallen litt. e van art. 18, en daarvoor in de plaats te stellen:

Zonder vergunning van den Burgemeester te rijden in of door plantsoenen, langs cingels, lanen, vesten, of op andere wandelwegen te paard, met hand- of kruiwagens, of met eenig ander rij- of voertuig.

Deze bepaling is niet van toepassing op het rijden met kindervagens, met hand of kruiwagens tot vervoer der vruchten uit aan de cingels of lanen gelegen tuinen, op de gewone voer of rijtuigen ter vervoer van hout uit evengemelde tuinen, en van hooi en mest van en naar de landerijen, die geen andere uitgang dan op de cingels hebben, mits ten aanzien van deze laatste de vervoer geschied bij droog weer, en dan nog alleen wanneer de grond hard en vast is, zonder nadeel of breeking van de oppervlakte bereden te kunnen worden.

5°. Aan het slot van art. 27 te laten volgen:

In de haven voor de vuilnisbelt, tusschen den Buitenluidendijk en het buitenland, mogen geen vaartuigen invaren, dan die bestemd tot het inladen van vuilnis.

Aan de steenglooijingen der zeeuwingen mogen geen vaartuigen aanschieten, dan die bestemd tot lossing van materialen, ten dienste der zeeuwingen.

Wanneer de sluizen open zijn, mogen in de buitenhavens geen vaartuigen aan ankers, dreggen of palen blijven liggen, dan met vergunning van den havenmeester.

6°. Aan het slot van art. 34 te laten volgen:

Uit of in de buitenhavens liggende vaartuigen mag niet gelost of geladen worden, zonder schriftelijke vergunning van ten aan het kantoor aan het hoofd dienstdoenden en met dit doezigt belaste ambtenaar.

VII. Daarna wordt door den Voorzitter ingebracht het voorloopig vastgesteld supplettoire kohier van den hoofdelijken omslag voor de loopende dienst, en op diens voorstel besloten, hetzelve te rekenen van heden, gedurende 14 dagen op de secretarie der gemeente voor een ieder ter lezing neder te leggen.

VIII. Nadat vervolgens door den Voorzitter was medegedeeld dat in de volgende te houden vergadering zal worden ingediend de staat, aanwijzende het maximum van onderstand, bedoeld bij art. 25 der wet van 28 Junij 1854 Std. No. 100, voor het dienstjaar 1860.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de vergadering door den Voorzitter gesloten.

Vergadering van 20 December 1859.

Tegenwoordig 11 leden, als: de HH. de Vicq, Faber, Opperdoes Alewijn, Boij, Stokbroo, Kroon, Bloem, Boldingh, de Vries, van Styrum en de Voorzitter.

Absent volgens ontvangen kennisgeving de Heer Lippits.

De Notulen van de vergadering van 6 December II. worden gelezen en goedgekeurd.

Ingekomen zijn de navolgende stukken, als.

I. Een extract uit het register der resolutiën van HH. Gedeputeerde Staten dezer Provincie, dd. November II., No. 13, houdende goedkeuring en sluiting der rekening van den Ontvanger dezer Gemeente over 1858, met vaststelling van het bedr. der Ontvangsten op f 141,371,21.

de Uitgave op f 131,328,74⁵.

het batig Saldo op f 10,042,46⁵.

Aangenomen voor kennisgeving.

II. Een adres van A. Egelman, H. Gerver en L. Kenter, in der tijd benoemd tot jaagschuit-schippers in het Veer tusschen Hoorn en Amsterdam, om daarbij aangevoerde redenen verzoekende als zoodanig te worden ontslagen, daarna om restitutie te mogen ontvangen eener som van f 1900, door hunne predecesseuren in der tijd als borgtogt te dier zake gesteld.

Door den Voorzitter voorgesteld zijnde dit adres met de daarbij behorende stukken te stellen in handen van de Commissie voor de Financiën, nadat Burgemeester en Wethouders zullen hebben onderzocht wat dienaangaande uit het archief blijkt,

wordt dien overeenkomstig besloten.

III. Rapport van de Commissie voor de Financiën omtrent het bij raadsbesluit van 22 November II. No. 3, aan haar verwezen adres van J. H. H. Schilling, huurder van het Telegraafhuis alhier, en strekkende ter bekoming van eenige vermindering van huurprijs.

Wordt besloten dit stuk voor de leden ter visie te leggen, en daarover in eene volgende vergadering te beraadslagen.

IV. Eene missive van den Heer A. H. J. de Bordes alhier, dd. heden, berigende de betrekking van Kerk- en Armenvoogd, waartoe hij bij raadsbesluit van 29 November II. benoemd is, te aanvaarden.

Aangenomen voor kennisgeving.

V. Eene missive van het Kerk- en Armbestuur der Israëlitische gemeente alhier, dd. 13 dezer, daarbij deszelfs dank betuigende voor de ontvangen som van f 72, in vergoeding van hetgeen aan andere gezindten wegens soepbedelingen enz. buitengewoon is verstrekt.

Aangenomen voor kennisgeving.

VI en VII. Ingekomen een bestek voor eenige te doene herstellingen aan den Noorder zijmuur van het voormalige St. Jans Gasthuis alhier.

En een bestek van eenige te doene herstellingen aan den Noorder zijmuur van het Raadhuis alhier, wordt besloten deze bestekken voor de leden ter visie te leggen en daarover in eene volgende Vergadering te beraadslagen.

(Wordt vervolgd.)

VERSLAG

van de Commissie, op den 13den Julij jl. door de Algemeene Vergadering der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid benoemd, ten einde haar te berigten omtrent de in den loop van dezen zomer te Amsterdam gehouden Tentoonstelling van Provinciale Noord Hollandsche Nijverheid.

De Commissie gelooft bij haar verslag op den voorgrond te moeten zetten, dat zij door de Algemeene Vergadering niet zoo zeer benoemd is, ten einde een uitvoerig, beredeneerd verslag der Tentoonstelling te leveren; voor eenen dergelijken arbeid toch zoude de tijd, tusschen hare benoeming en het sluiten der Tentoonstelling, onvoldoende geweest zijn; veeleer meent zij haar ontstaan verschuldigd te zijn aan den wensch der Algemeene Vergadering, om te doen blijken van hare belangstelling in de Tentoonstelling, alsmede van hare goedkeuring en waardering der ijverige en welgelukte pogingen van het Departement Amsterdam der Nederlandsche Maatschappij ter Bevordering van Nijverheid en de uit zijn midden benoemde Commissie voor de Tentoonstelling.

De Commissie zal, haars bedunkens, dus aan de lastgeving der Vergadering voldoen, wanneer zij, zonder zich met vele bijzonderheden in te laten, een beknopt, algemeen overzicht geeft van de op de Tentoonstelling aanwezige voortbrengselen van verschillende takken van Nijverheid. Het ligt dan ook geenszins op haren weg, om de onafhankelijk van de Algemeene Vergadering of van het Hoofdbestuur der Maatschappij gedane belofte na te komen, die door de Commissie voor de Tentoonstelling uit het Departement Amsterdam der Maatschappij ter Bevordering van Nijverheid in art. 11 van haar programma aan de inzenders gegeven is. Immers ware dit de bedoeling der Algemeene Vergadering geweest, de Commissie, hoezeer zij zich ook vereede moge gevoelen door het haar geschonken vertrouwen, zoude bezwaar hebben gemaakt, om zich hare benoeming te laten welgevalen.

De Commissie rekent het zich tot een waar genoegen, aan de Commissie voor de Tentoonstelling uit het Departement Amsterdam en aan dat Departement zelf, een welverdienden lof toe te mogen zwaaijen voor hunne ijverige bemoeijingen, waardoor eene Tentoonstelling tot stand kwam, die niet alleen der Provincie Noord-Holland, maar het geheele vaderland tot eer verstrekt, eene Tentoonstelling, die een bewijs te meer heeft geleverd, dat de Nederlandsche Nijverheid steeds voortgaat

